

РЕШЕНИЕ

№ 5799

гр. София, 04.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 03.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **8142** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на Х. К. П. срещу писмо № РНИ23-МД94-65-(4) от 04.08.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“ – Столична община, с което е отказано да се предостави административна услуга по заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР на [населено място], за което е подадено заявление вх. № РНИ23-МД94-65/18.07.2023 г.

В жалбата се изразяват доводи, че са налице всички условия за предоставяне на исканата административна услуга. Счита, че органът няма право да извършва преценка за собствеността на имота и въз основа на това да отказва заверката на молбата – декларация.

Ответната страна - кметът на район „Нови Искър“ – Столична община не изразява становище по жалбата.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред кмета на район „Нови Искър“ – Столична община е образувано по подадено заявление вх. № РНИ23-МД94-65/18.07.2023 г. на Х. К. П., с което е поискано да се извърши проверка и заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка за поземлен имот с идентификатор 80409.5993.63 по КККР на землището на [населено място], район „Нови Искър“, Столична община.

Към заявлението е приложена молба – декларация (в четири идентични екземпляра),

подписана от жалбоподателя, която се отнасят за ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР.

Приложено е още образец на удостоверение (в четири идентични екземпляра), съдържащо имената на свидетелите, които да бъдат разпитани при извършване на обстоятелствената проверка, като в същото липсва отразяване на други данни: посочване на недвижим имот, дата и подпис на кмета.

Към заявлението са приложени още следните документи: скица на поземлен имот, удостоверение за наследници и пълномощно.

С писмо от 19.07.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“, Столична община са дадени указания на жалбоподателя да представи цветна комбинирана скица за имота, включваща действащата кадастрална карта и действащия регулационен план, както предходни регулационни и кадастрални планове.

Издадено е удостоверение от отдел „УТККС“ при район „Нови Искър“ – СО, в което е удостоверено, че ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР на землището на [населено място], район „Нови Искър“ е разпределен в УПИ Х.-61,62,63 от кв. 90 по действащия регулационен план на [населено място], район „Нови Искър“, в УПИ XV-61,62,63, 64 от кв. 90 действащия регулационен план на [населено място], район „Нови Искър“, в [улица] ([улица]) и в [улица] ([улица]).

В т. 2 и т. 3 на удостоверението е отразена номерацията на имота според предходни и отменени кадастрални номера. В т. 4 от удостоверение е посочено, че имотът попада в улици и терен извън регулация по стар и отменен регулационен план от 1948 г.

Приложено е удостоверение на заместник – кмета на район „Нови Искър“ – СО, с които се удостоверява, че в архива на община не се открива отчуждителна преписка за ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР на землището на [населено място], район „Нови Искър“, Столична община.

Последвало е изпращане на оспорваното писмо № РНИ23-МД94-65-(4) от 04.08.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“ – Столична община, в което е посочено, че не може да се предостави исканата административна услуга (в горната част на писмото е отразено „прекръпяване на преписката за извършване на заверка по обстоятелствена проверка“).

За да постанови отказа за предоставяне на административна услуга, органът се е позовал, че ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР попада в улици между осови точки 32-34 ([улица]) и в [улица] ([улица]) по действащия регулационен план на [населено място], район „Нови Искър“, поради което има общински произход.

Горепосоченото писмо е връчено на жалбоподателя на 08.08.2023 г., видно от приложеното известие за доставка.

При така установените факти, Административен съд София - град достига до следните правни изводи:

Жалбата е насочена срещу подлежащ на оспорване административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК, тъй като издаването на удостоверения от страна на общинската администрация, изразяващи се във вписването на подлежащи на удостоверяване обстоятелства в молбата - декларация, която се представя пред нотариуса при извършване на обстоятелствена проверка, представлява административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 „буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията. Съгласно чл. 21, ал. 3 АПК волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ, представлява индивидуален

административен акт, подлежащ на обжалване пред съд, ако засяга права или законни интереси. В тази връзка отказът да се предостави исканата административна услуга носи белезите на индивидуален административен акт, с който се засяга неблагоприятно правната сфера на заявителя, поради което подлежи на съдебен контрол.

Оспореният акт е съобщен на 08.08.2023 г., а жалбата е подадена на 16.08.2023 г., поради което е спазен преклузивният срок за оспорване.

Горното налага извод, че жалбата е процесуално допустима, подадена от лице с правен интерес като заявител пред административния орган и в срока по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореният акт е издаден от компетентния орган по чл. 587, ал. 2 ГПК, а именно от кмета на района, в чийто район се намира ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР (в случая кметът на район „Нови Искър“ – СО).

Оспореният акт съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити, доколкото от изложените фактически основания (макар да не са посочени правни основания) може да се разберат причините за постановяване на отказа.

Не се констатира допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Погрешно е приложен материалният закон.

Съгласно чл. 587, ал. 2 ГПК, ако собственикът не разполага с доказателства за собственост или ако те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или от определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседи на имота.

В настоящия случай производството пред кмета на район „Нови Искър“ – СО е образувано по искане за предоставяне на административна услуга, която се изразява в заверяване на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за имот с идентификатор 80409.5993.63 по КККР. В това производство е необходимо кметът на общината да посочи трима свидетели по указание на молителя (по възможност да бъдат съседи на имота) и да удостовери, че имотът не е общинска собственост във връзка със забраната на чл. 86 от Закона за собствеността, респ. да посочи, че представлява общинска собственост. Компетентността на административния орган се свежда единствено до посочване на трима свидетели и до проверка на обстоятелството дали въпросният имот е общинска собственост. По тези съображения органът действа при условията на обвързана компетентност и дължи произнасяне по заявеното искане, след като извърши служебна проверка за относимите обстоятелства.

Административният орган не е компетентен да се произнася по въпроса за кои лица са налице предпоставките за придобиване на правото на собственост – нито в това производство, нито по принцип, защото по това обстоятелство може да се произнесе единствено нотариус в производството по чл. 587 и сл. ГПК, т. е. нотариусът

проверява дали молителят е придобил правото на собственост върху имот въз основа на придобивна давност, който извод се прави въз основа на наличните писмени доказателства (сред тях е информацията представена от административния орган) и разпит на трима свидетели, посочени от кмета. Произнасянето по тези въпроси включва в себе си и произнасяне дали имотът, респ. част от него е общинска собственост, ако е посочено това от кмета при предоставянето на административната услуга (съответно проверява наличието на забрана да се придобие по давност имоти, които са публична общинска собственост, сред които са улиците).

В настоящия случай органът е приел, че имотът попада в две улици което по недопустим начин е обсъждал дали са налице предпоставките за придобиване на правото на собственост върху имот с идентификатор 80409.5993.63 по КККР. Още повече, че не е съобразил дали целият имот попада в двете улици или само части от него, а придобивна давност е възможна и по отношение, но това се посочва от съда единствено като пояснение за органа, доколкото е ирелевантно за настоящото производство, тъй като само нотариусът проверява дали е налице заявеният придобивен способ по отношение на целия имот или части от него.

На практика органът е иззел по недопустим начин функциите на нотариуса и с отказа осуетява провеждането на производството пред нотариуса, каквито правомощия няма. По този жалбоподателят няма възможност да продължи охранителното производство чрез представяне на необходимия документ, който подлежи на преценка от нотариуса. В тази връзка следва да се отбележи задължението на нотариуса да провери посочената от кмета информация, че имотът е общинска собственост, а липсата на такава информация ще доведе до затруднения при произнасяне на нотариуса в охранителното производство. Предоставената от органа информация (чрез административната услуга) не обвързва нотариуса при преценката дали е налице придобивна давност, тъй като само той е компетентен да издаде констативния нотариален акт, респ. да провери дали е налице заявеният придобивен способ. В случай, че имотът, респ. част от него е общинска собственост органът няма право да отказва предоставянето на исканата административна услуга, а следва да отрази тези обстоятелства в молбата – декларация или в друг документ, като посочи, че е общинска собственост. Вярно, че съгласно чл. 56, ал. 2 ЗОС не се съставя акт за общинска собственост за улици, но няма пречка органът да посочи дали имотът, респ. част от него е общинска собственост, ако достига до такива изводи.

Горното налага извод, че органът не разполага с правото на преценка дали да издаде или да откаже издаването на документа при положение, че административното производство е иницирано от лице, доказало своя правен интерес от издаване на документа и при липса на законова забрана. По тези съображения оспореният отказ е незаконосъобразен и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да се отмени. Преписката следва да се върне на органа, който в 14 – дневен срок да предостави исканата административна услуга, като посочи трима свидетели по указание на молителя (по възможност да бъдат съседни на имота, за което следва да се събере информация) и да удостовери дали процесният имот, респ. негова част представлява или не представлява общинска собственост.

По разностките

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят разноски. Същите са в размер на 10 лева за държавна такса и 1000 лева за адвокатски хонорар, видно от договора за правна помощ.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ писмо № № РНИ23-МД94-65-(4) от 04.08.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“ – Столична община, с което е отказано да се предостави административна услуга по заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за ПИ с идентификатор 80409.5993.63 по КККР на [населено място], район "Нови Искър" - СО, за което е подадено заявление вх. № РНИ23-МД94-65/18.07.2023 г. от Х. К. П..

ВРЪЩА преписката на административния орган за произнасяне по заявлението в 14 – дневен срок съобразно мотивите на съдебния акт.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Х. К. П. сумата в размер на 1010 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: